

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1.56 P, Fél évre 3.12 P, Egész évre 6.24

Befizetések postacsekken:

„Sylvánia-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzártá csütörtök este 6 óra.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„SYLVÁNIA” NYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasáboz (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 50 fillér. Éves hirdetésnél 10 százalék kedvezményt adunk.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Kiirtja a kormány a nemzet testéből a feketepiac szélhámosait

Lossonczy István közellátásügyi miniszter nagy beszéde a közellátás kérdéseiről

Lossonczy István közellátásügyi miniszter vasárnap Szabadkán nagy beszédben foglalkozott a közellátás kérdéseivel.

Beszéde elején a sajtó nagy nevelőhatását domborította ki, majd így folytatta szavait:

— Háborus idők közepette — mondotta — az ország politikai és hadműveleti vezetése egységes társadalmat, egységes felfogást és feltétel nélküli kötelezettség teljesítést kíván.

— A hárország lakossága, amely aktíven nem vesz részt a küzdelmekben, bizonyos honvédelmi kötelezettséget teljesít. Ezeknek egyik legfontosabbika a közellátással kapcsolatos feladatok végzése és teljesítése.

— Szeretném a köztudatba vinni, hogy nemcsak az a hazaáruló, aki katonai, vegyipari titkokat ad el élete kockázatával az ellenségnek. Az árulóknak ez a fajtája pénzért dolgozik, de életét kockáztatja. A feketepiac szélhámosai azonban önző magatartásukkal, mohó kapzsiságukkal, életük kockázatalása nélkül akarnak a nemzet rovására gazdagodni. Nem tudom, hogy a két fajta közül, melyik az elvetemültebb és becstelenebb.

— Aki hazaáruló annak büntetésül balál jár. Utóljára figyelmeztetem tehát azokat, akik a köz megkárosításával gyengítik országunk gazdasági és erkölcsi erejét, hogy rövid idő alatt érezni fogják magukon az osztó igazságosság kemény, sújtó öklét, mert a kormány gondoskodni fog arról, hogy az árulóknak ezt a leggaládabb fajtáját kiirtsa a nemzet testéből.

— A magyar ember élelmezésének alapja a mindennapi kenyér. Ezt azonban csak úgy lehet elérni, ha az adagok biztosításához szükséges mennyiségek össze is gyólnak. Mindenki megkapja változatlanul azt a gabonafeladagot, mely ház-

tartása szükségletére elegendő, Ami ezen felül van, az a nemzet tulajdona.

— A magyar gazda éppen a közelmúltban bizonyította be azt, hogy tisztában van hazafias kötelességével, amikor az új gabona gyors beszolgáltatásával lehetővé tette a kenyérfejadagok csökkentésének megszüntetését. E helyről is hangsúlyozni kívánom a termés beszolgáltatás nélkül, a mennyiségek ismeretében hiányában pontos számítás, jövőbeni készletgazdálkodást megvalósítani nem lehet. Kérem a magyar gazdákat, hogy önmaguk teremtsenek rendet azok között, akik még mindig nem akarják a nemzettel szemben való kötelességüket teljesíteni.

— Meg vagyok győződve róla, hogyha egy héttig senki sem vásárolna zugban, a zugpiacjórészt gyökeresen kilehelne irtanl. Ehhez azonban kemény elhatározásra, áldozatkészségre és tegelemre van szükség. Szeretnék a magyar gazda hagyományos, szinte közmondássá vált józanságára hivatkozni és arra kérni őket, nézzenek nyitott szemmel a világba, lássák be, miért folyik most a küzdelem és döbbenjenek rá arra, hogy az ország fennmaradása érdekében minden áldozat kevés.

— A nehézségek megoldása végett zsirellátásunkat új alapokra helyezzük. Minden igyekezetünkkel azon leszünk, hogy elősegítsük a hizlalást, tokozunk a hizlalási kedvet és előteremtjük a hizlaláshoz szükséges takarmányt. A közellátás érdeke az, hogy minél több önálló háztartás legyen, melynek zsiresszükségletéről nem kell gondoskodni. Sokan vannak, akik a mai időkben érthetetlen kényelem szeretből felhagynak az önellátással és arra törekcsenek, hogy minden téren igény-

bevegyék a közellátást még akkor is, hogyha ez lényegesen kevesebb, mint amennyi kenyelműkhöz szükséges.

— Örömmel látom, hogy a szappanellátás terén is viszonylagos enyhülés várható. A tapasztalatok azt mutatják, hogy a vidék szappan szükségletét önállósítási alapon akarják biztosítani. Ezért megszerveztem a körzeti szappanfőzőket és ezeknek a számát a lehetőséghez képest állandóan növelem.

— Rövidesen nagyarányú gazdasági munkásruházati akció indul meg, amely a szegénysorsu gazdasági családok és munkások gondjainak enyhítését célozza. Az ipari munkások számára más tervet dolgoztunk ki s ugyancsak másként fogunk gondoskodni az ország kisebb keresőképességgel bíró szegénysorsu népességéről is. Az akció lebonyolítása során figyelembe vesszük a sokgyermekes családokat és előnyben részesítjük a

hadirokkantakat, illetőleg azokat a családokat, ahol a családfenntartó harctéri szolgálatot teljesít. Ezzel is leakarjuk róni csekélymértékben is azt a hálát, amelyet azok iránt érzünk, akik a távoli harctereken életüket és vérüket áldozták a haza boldogulásáért.

— Ugy érzem, semmilyen áldozat nem sok, ha arról van szó, hogy a becsületesen dolgozó magyar mezőgazdasági és ipari munkás gondjait enyhítsük. Szeretném, ha a dolgozó tömegek kitartását és a kevéssel való beérését az elégedetlenkedők közül sokan maguké- vá tennék és kritika helyett józan önbírálatot tartva látnák be a közösségi tudat szükségességét. Amikor a jobb közellátási erkölcsi felfogás kialakítását hirdetem, úgy abból a tételtől indulok ki, hogy az ország élete és fennmaradása mindenkor népének erkölcsi megalapozottságától függ.

Már most fel lehet mondani a zsidó haszonbérletnek

A zsidók mező- és erdőgazdasági ingatlanairól alkotott 1942. XV. törvényeikk lehetővé teszi, hogy a nemzsidó ingatlan-tulajdonosok zsidó haszonbérletnek felmondhassanak s az élő és holt gazdasági felszerelést is átvehessék abban az esetben, ha az ingatlanon a gazdálkodást maguk akarják folytatni, vagy az ingatlant haszonbérletek alakítására szándékoznak felhasználni. A haszonbérletet 1942. évi november hó 5. napjáig bezárólag lehet felmondani a folyó, vagy a legközelebbi gazdasági év végére és ugyanezen időpontokra lehet megkivánni az élő- és holt gazdasági felszerelés átadását is. Mivel a törvény a napokban hirdettetett ki, illetékes helyről figyelmeztetik az érdekelt keresztény birtokosokat, hogy ha a folyó gazdasági év végére mondanak fel a zsidó haszonbérletnek és az élő- és holt gazdasági felszerelést is át akar-

ják venni, az élő- és holt gazdasági felszerelés átadására vonatkozó költést és kifizetendőket a felmondással egyidejűleg tegyék meg. Ha ugyanis ezt elmulasztják, az élő- és holt gazdasági felszerelést többé nem szerezhetik meg, mert a törvény szerint ezt a költést vagy a felmondással egyidejűleg, vagy haszonbérleti jogviszony megszűnését legalább 60 nappal megelőzően kell megtenni. Az utóbi lehetőség azonban a folyó gazdasági év végéig már nem áll fenn.

— Hazánkat most az egyszerű határainkon kívül védhetjük meg. Minden magyar honvéd az erős és nagy Magyarországért harcol. Könnyítsük meg emberfölötti feladatát, küldjünk neki minél több meleg téliruhát!

A főhadnagy ur...

Megkapó kép
a Kormányzóhelyettes
harctéri életéből

A hősi halált halt vitéz Horthy István harctéri életének megkapó részletét írja le nagyobb tudósításban a haditudósító század egyik riportere. A részletet az alábbiakban közöljük:

Az étel különben ugyanaz, mint amit a légénység eszik.

Kivétel csak akkor adódik, ha valaki csomagot kap otthonról. Ilyenkor a boldog csomagtulajdonos szokás szerint vendégül látja a többieket, avagy amint itt mondják: vérpadra küldi a hazait. Mert annyit természetesen nem tudnak küldeni a mamák és a feleségek, hogy a társaság együltében el ne fogyassza az egész csomagot. A multkorában a nagyétkű zászlós egyszerre három helyről is kapott csomagot s a hazai falatok tekintélyes mennyiséget tettek ki. Hét perc alatt semmisítették meg az egészséget. Volt azonban már úgy is, hogy kétfél perc alatt végeztek valakinek csomagjával.

Horthy főhadnagy ur legutóbbi csomagjával is vidám dolog történt. Vacsoránál ült az egész tisztikar, utána mint boldog csomagtulajdonos Horthy főhadnagy ur volt a „soros“ a vendéglátásban. Csillogó szemmel várták, mint mindig a többiek is: mi lesz a csomagban. Nem is csalódtak. Jó dolgok kerültek elő. Többek között valami szalámitéle.

Horthy főhadnagy ur odanyújtotta a rudat a mellette ülő zászlósoknak:

— Parancsolj!

A kis zászlós szerény akart lenni s vékony karikát vágott magának.

Horthy főhadnagy ur ránézett, azután így szólt hozzá:

— Így aztán rosszul járnál. Majd én vágok Neked öregem.

Azzal lekanyarított egy hatalmas szeletet. Azután továbbadta a szalámit egy fiatal hadnagynak.

Ez gondolkodott egy pillanatra, majd visszaadta a rudat szíves vendéglátójuknak.

— Légy olyan jó főhadnagy — mondotta ravasz mosollyal — vágjál nekem is, én sem akarok rosszuljárni...

Harsogó kacagás.

Attól kezdve valamennyien ugyanazt kérték s mindenkinek Horthy főhadnagy ur szelte a szalámit s mivel jó szívet tette: magának alig maradt belőle valami.

A katonai szolgálatra bevonultak hozzátartozóinak segélyezése

A hadbavonultak és általában a katonai szolgálatra bevonultak ellátatlanul itthonmaradt hozzátartozóinak támogatására a kormányzat 1942. évi március hó 1-től a hadisegélyezést léptette életbe.

A hadisegély a nemhivatásos állományban szakaszvezetőnél nem magasabb rendfokozatban teljesített katonai vagy közérdekű munkaszolgálat alapján jár, de csak akkor, ha a bevonult hozzátartozóiról, családjáról bevonulása előtt gondoskodott és azok a hadisegélyre rászorulnak. Természetesen, ha a bevonult szolgálata alatt jut olyan helyzetbe a család, hogy eltartásáról a bevonultnak kellené gondoskodni, szintén megállapítható a segély. Közzolgálati, köztisztviselői, közintézeteki és

közüzemi alkalmazottak, miután illetményeinek egy bizonyos százalékát munkaadójuktól megkapják, a feleség, gyermek és unoka után hadisegélyt nem kaphatnak.

Ki után lehet kérni a hadisegélyt:

- (feleség,
b) törvényes, törvényesített, örökbefogadott mostoha- vagy nevelt gyermek,
c) szülő, nagyszülő, mostoha-, örökbefogadó-, vagy nevelőszülő, após, anyós,
d) unoka,
e) testvér, mostohatestvér és testvéreinek teljesen árva vagy félárva gyermeke,
f) házasságon kívül született gyermek,
g) házasságon kívül született gyermek anyja.

A hadisegélyek összegei személyenként és havonként:

Feleség részére: (lásd fenti a) pontot)

I. 12.000 lakosnál nem nagyobb lélekszámú községben	16 P
II. 12.000 lakosnál nagyobb lélekszámú községben és megyei vagy törvényhatósági városokban	20 P
III. Budapest és környékén	24 P

Családtagok részére: (lásd a fenti b)–g) pontokat) (a harmadik gyermekig bezárólag)

I. 12.000 lakosnál nem nagyobb lélekszámú községekben	10 P
II. 12.000 lakosnál nagyobb lélekszámú községek és megyei vagy törvényhatósági városokban	15 P
III. Budapesten és környékén	18 P

Ki kaphat felemelt hadisegélyt és mekkora annak összege:

Aki az újabb behívást megelőzően 1938. évi szeptember hó 1-e óta legalább kétízben volt bevonulva és ezen idő alatt összesen legalább három három

hónapon át szolgált, az alábbi felemelt összegű hadisegélyt kaphatja (rendes tényleges szolgálat, vagy a póttartaléki kiképzés ide nem számít be):

Feleség részére (lásd a) pont)	I	II	III.
Gyermek vagy unoka részére (lásd b), d), f) pontot)	15	15	18 P

A bevonult gyermeke, illetőleg unokája után általában csak 16 éves korig utalható ki hadisegély. Ha azonban közép- vagy főiskolai tanuló vagy ipari, ke-

reskedői vagy gazdasági tanonc, vagy a tanulmány tartamára, de legtovább 24 éves korig lehet segélyt kiutalni.

Milyen jövedelem esetén illetékes a hadisegély:

Ha a család (az összes családtagok) bármely forrásból származó jövedelmének vagy bevételének egy hónapi átlaga

nem haladja meg az alábbi összegeket, hadisegély állapítható meg.

Gyermek-, unokánélküli családnál	I.	II.	III.
Gyermek és unoka esetén személyenként a fenti összegek emelendők	80	110	160 P
	10 %	10 %	10 %

Akinek jövedelmi és kereseti viszonyaiban a családító hadbavonulása változást nem okoz, a fentemlített jövedelmen alul sem állapítható meg hadisegély.

csak akkor adható újból elő, ha a család vagyoni, jövedelmi viszonyaiban változás áll elő.

Ki és hol kérheti a hadisegélyt:

Az egyszer már elbíralt és elutasított hadisegély kérelem

A hadbavonult csapatparancsnokságánál;

az érdekelt családtag pedig a lakbely szerint illetékes közséégi elöljáróságnál, a városi polgármesternél.

A családtag, hadisegély kérelmével kapcsolatban, a lakóhelyén megszervezett Bajtársi Szolgálat elnevezésű szervezetéhez is fordulhat.

Községekben az elöljáróság, városokban a polgármester bírálja el a hadisegély kérelmeket és ahol az igényjogosultságot megállapította, a segélyt folyósítja.

A segélykérelmekben jogorvoslati törvényhatóság első tisztviselőjéhez nyújtható be.

Mikortól meddig jár a hadisegély:

A hatóság által megállapított hadisegélyt a bevonulás hónapjának első napjától kell folyósítani, ha ebben a hónapban az anyagi rászorultság fennáll. Általában megszűnik a folyósítás, amikor a bevonult leszerel. A hősi halált halt, a szolgálat megszűnése előtt a katonai szolgálat sajátossága folytán meghalt, valamint a hadműveletek során eltűnt személyek igényjogosult családtagjai egy évig, illetőleg a hadigondozási igény megállapítását követő járadék vagy segély folyósításáig kapják a hadisegélyt.

Végül meg kell még jegyezni, hogy csak az kaphat hadisegélyt, akinek igénye a fentiek alapján megállapítható, más személyek minden jogtalan követeléstől tartózkodjanak, mert kérelmük kedvező elintézését ugysem nyerhet.

Bulgáriában bevezették a magyar vasnap rendszert.

Több jelentős nemzetközi sikert ért el már a magyar ócskavasgyűjtés rendszere s ezekhez most érdekes eseményként kapcsolódik Bulgária fém- és vashulladék gyűjtésének megszervezése. A közelmúlt napokban a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara közvetítésével bolgár szakemberek keresték fel a Fémgyűjtőt és behatóan tanulmányozták a magyar gyűjtési eljárást, szervezési módszert. Részletesen érdeklődtek a vasnapok iránt, majd pedig személyes látogatással végigkísérték a vasgyűjtés menetét és a vasnapok lefolyását. Nagy meglepéssel nyilatkoztak a tapasztalatakról és kijelentették, hogy a tanulmány eredménye alapján történik meg Bulgáriában a vasgyűjtés megszervezése, melyet most intézményesítenek. Magyarországon különben erős ütemben folynak a vasnapok s szeptember folyamán főként északmagyarországi községek és városokban rendezik meg.

A következő levelet kaptuk:

Tekintetes Szerkesztő ur!

Az alábbi soraimnak becses lapjoknak a hasábján méltóztaték helyet adni.

Kedves Magyar Testvéreim!

Nagyon jól tudom, hogy ezen soraimmal egyes olvasó testvéreim részéről, akiket mint érdekelt félt érintek az alábbi soraimmal azok részéről darázs-fészekbe nyulok.

Kedves Magyar Testvéreim! Mikor eljön az az idő, hogy törvényhatósági tagokat választunk akkor minden jobbérzésű gazda társam és az uri osztály is törekszik, sőt még versenyfutást is rendez érte csak törvényhatósági tag legyen. Mikor pedig meg lett választva, akkor nyugodtan ül itthon a páholyba, de a megyei gyűlésre már nem megy el, mert az fáradtság és költséget hoz maga után. Itt rá mutatok: Folyó hó 11-én tartott vármegyei közgyűlésen a gyomai járásból dr. Sorbán Jenő főszolgabíró és Endrődről Kovács Libor vett részt. Kérdem én azt összes választó polgártársaim nevében az igen tisztelt törvényhatósági tagoktól, hol voltak a nevezett napon? Azért lettek megválasztva, hogy a megyén a mi ügyünket képviseljék, tehát ebből világosan látható, hogy Gyoma község azért van így elhagyatva, mert a törvényhatósági tagok személyét a megyén, a gyűlésen nem is ismerik. De az igen tisztelt olvasó ne gondolja, hogy csak a törvényhatósági tagok nem jelennek meg, ugyan így járnak el egyes községi képviselők is. Egész éven keresztül sem jelenik meg legalább is 50 százaléka a gyűlésen.

Kérem az igen tisztelt választó polgártársaimat itt van egy tanúság az eljövendő választásnál éberek legyenek! KI.

Vidám sorok.

Fekete látogatába megy Fehérékhez. Fehérnének nemrég kisfia született. A gyermek kocsjában fekszik és rettenetesen bömböl. Fekete idegesen kérdezi Fehértől:

— Miért ordít úgy ez a gyerek?

— Mert fogakat kap, — feleli Fehér.

Fekete csodálkozva kérdezi:

— És nem kell neki?

Csonttörő kerestetik.

Az enygyár állást hirdat, amelyre rögtön jelentkezik egy fiatalember. Kikérdezik:

— Nekünk arra kellene valaki, hogy az enygyártáshoz szükséges csontokat törje. Tud maga csontot törni?

— Hogy tudok-a? Öt évig voltam a bdarugójátékos.

HIREK

Értesítés. Értesitem kedves betegeimet és az OTI tagokat, hogy távollétem alatt állandó helyettesem van, aki naponta 9—12 és 3—6 órák között folytatja kezelésüket. Dr. Karácsonyi Ágoston.

Statárium alá esnek az előbités alatt elkövetett bűncselekmények.

Zenetanulók figyelmébe. Felhívom a zenét tanulni óhajtó ifjúságot és szülőiket, hogy a zene-tanítást az iskolai évvel párhuzamosan ez év szeptemberében újból megkezdem. Jelenkezni lehet zongora és hegedű tanszakra Kossuth Lajos ut 29. szám alatt, ahol bármilyen műezirányú felvilágosítással is szolgál Benke Lajos okleveles zenetanár.

ÉRTESETÉS! Felhívjuk a gyümölcsstermesztők egyesülete helyi csoportjának tagjait, hogy a gazdasági népiskola révlaposi tanyájában elhelyezett aszaló kemencében megkezdjük a szilva-aszalást, mihielyt elég jelentkező lesz arra és a basztercei szilva aszalásra elég érett lesz. Az aszalás költségei: Minden 100 kgr. nyers szilva után 60 kgr. kemény dorong tüzifa, az aszaló munkások napokban megállapítandó órábéré és 2 pengő kemence használati díj a tagok és 2 40 pengő a nem tagok részéről az egyesület pénztárába. Legkevesebb aszalható mennyiség 50 kgr., amely egy cserényre fel tér. Csak jól érett szilvát hozzunk aszalni, mert az éretlen nehezebben aszalódik, több fa és órábér kell hozzá. Rossz minőségű nyers szilvából csak rossz aszalvány lehet. Minden aszalató az általa behozott nyers szilva aszalványát kapja vissza. Az aszalást a jelentkezés sorrendjében eszközöljük. A kijelölt időre pontosan szállítsuk ki a bejelentett szilvát, hogy a sorrendből ki ne maradjon az, s hogy a kemencét mindig pontosan be tudjuk rakni. De három-négy nappal előbb kihozni sem tanácsos a gyümölcsöt, mert kasban a szilva pár nap alatt is erjedésnek indul. Minden kasunkat név és lakás jegyzékkel lássuk el. Előjegyzéseket vitéz Pajor Gyula gazd. népisk. igazgató, egyesületi ügyvezető fogad el, aki bővebb felvilágosítással is szolgál. A jelentkezés alkalmával az aszalni szándékozott szilva mennyiség is bejelentendő, hogy minden kemencéhez csak annyi szilvát hívjuk be, amennyire éppen szükség van.

Békés vármegye 31 községe közül 15 községben befejeződtek a zsidó birtokokra vonatkozó eljárások, míg két községben e munkálatok részben nyertek befejezést.

31.000 hold maradt parlagon megyénkben a múlt évi víz miatt.

Az őszi munkálatok

folynak a határban. Megkezdték a vetést, azonban a nagy szárazság miatt nehezek ezek a munkálatok és lassan folynak.

Egyedül a rizsvonalon van élénkség. A köfösladányi határban folytatott nagyobb terjedelmű rizsgazdálkodás gyümölcsét most takarítják be. A cséplést öt géppel folytatják és a fuvarosok hosszú sora szállítja éjjel-nappal a rizst a gyomai állomásra, ahonnan Békésre szállítják azt és ott hántolják.

Még egy másik jelenség tűnik szemünkbe, ami a szárazsággal kapcsolatban önmagától kiindulhat: gazdinknak, hogy a szikes földjeink alatt elterülő mérszűs agyagréteget lucerna termesztéssel lehet legjobban hasznosítani. A vonatról Mezőtúriól Gyomáig ugynéz ki a határ, mintha leperzseltek volna. Csupán egy-két helyen, ahol lucerna van vetve, ott üde zöld a növényzet és beszédesen hívja fel gazdink figyelmét, hogy ezeken a területeken ne kukoricával kísérletezzenek, hanem minél több lucernát vessenek.

21.000 pengő szántási segélyt kaptak vármegyénk kiscgazdái, holdanként 10 pengős átlaggal.

Közhizláló akcióra szervezte meg a szentesi kiscgazdákat a város polgármestere. Az akciónak az a célja, hogy a város 8000 főnyi ellátatlanja részére biztosítsák a szükséges zsírt a téli hónapokra. A hizlálásban részvevő kiscgazdák sertésenként egyelőre fél mázsa árpa és két mázsa tengerit kapnak, majd pedig a hizlálás befejezése után maximális áron vásárolják meg a szentesi hentesek kimérésre a jószágokat. A hizlálóakció megszervezése nem várt eredménnyel járt, mert eddig már több mint 400 kiscgazda jelentkezett hizlálásra, akik három-négy sertést akarnak hizlálni közfogyasztásra.

Vizkárókból kifolyó házrongálás helyreállítására 1,800.000 pengő összeget kapott vármegyénk eddig.

Tótkomlóson főjegyzőválasztás lesz, eddig hat pályázó adta be kérvényét.

A Tolnai Világlapja és a Délitáb legutóbb száma tartalma a következő:

KEKTÓN 43 katonatárs hold szántóföld bérbevevő vagy adó igen olcsó bérleti vagy eladási árért. Erdelműds. a Békésmegyei Kereskedelmi Bank pénzügyintézményével. Békéscsabán.

Levele választható.

A székelység kérelme!

CSABA-KIRÁLYFI NÉPE

halhatatlan fiának, harsányas-zekés határőrének, vitéz és életét áldozó katonájának, ágyúöntő- és hadseregszervező szabadsághősének

GÁBOR ÁRONNAK

Sepsiszentgyörgyön szobrot állít.

Az emlékmű művészi elgondolásban a SZÉKEKY ÖSERŐT fogja megismerlyesíteni és azt az elszánt akaratot juttatja kifejezésre, hogy a székel határőr, Szent István birodalmának ezen keleti végvárán, az Örök Magyarság védelmére mindörökké ki fog tartani.

A szobor megalkotásának költségét a M. Kir. Belügyminiszter Ur által engedélyezett

országos gyűjtéssel teremthetjük elő.

Felkérünk minden magyar honfit és honleányt, érezze át, hogy a példaadó hősi önfeláldozás megörökítése sohasem volt időszerűbb mint ma, amikor a magyarság ismét élethalál harcát vívja.

Adakozzatok!

hogy a székelység régi vágya mielőbb valóra váljon.

Sepsiszentgyörgy, 1942. szept. havában székel festvéri üdvözléttel:

GÁBOR ÁRON SZOBORBIZOTTSÁG Sepsiszentgyörgy.

Dr. BARABÁS ANDOR sk.

Háromszék vármegye főispánja, az Intéző Bizottság elnöke.

Ioményi GÁBOR ERNŐ sk.

kirendeltségi vezető, a Bizottság ügyvezető titkára.

Az adományokat a 71335 sz. postatakarékpénztári csekk számlára, a Sepsiszentgyörgyi „Háromszéki Takarékpénztárnál” vezetett folyószámlára kérjük befizetni!

Az adományokat hírlapilag nyugtázzuk!

Felhívás

Zöldkeresztes Védőnői Tanfolyamra való jelentkezésre!

Folyó évi szeptember hó második felében a M. Kir. Országos Közegészségügyi Intézet az állami Apó és Védőnőképző Intézetekben három éves védőnői tanfolyamot rendez.

Az Intézetekben kiképzett egészségügyi és szociális Védőnő az általános (Zöldkeresztes) Egészségvédelmi Szolgálatnál, valamint az Országos Nép- és Családvédelmi Alap külön helyi (községi, városi) gondozó szerveként nyerhet alkalmazást

Az Intézetekben a benlakás kötelező.

A kiképzés elméleti és gyakorlati oktatásból áll, mely 3 irányú: betegápolási, egészségügyi és szociális gondozási. A gyakorlati munka egyrészt az Intézetekben, másrészt a célra kijelölt kórházi Osztályokon, továbbá egészségügyi és szociális Intézményekben történik.

Az 1.000/1941 B. M., illetve 1.051/1941. B. M. sz. rendeletek értelmében a kinevezett Védőnők a tanítónőkkel azonos fizetési osztályba sorolt nyugdíjas állami lisztviselők, akik az Országos Nép és Családvédelmi Alap megbízásából végzett szociális munkájukért külön díjazásban részesülnek.

A felvétel feltétele: 18—30. év közötti életkor, kifogástalan egészségi állapot, középiskolai érettségi, tanítónői vagy óvónői oklevél, kellő indoklás mellett 6 közép, vagy annak megfelelő iskolai végzettség.

Közelebbi felvilágosítást ad a Tisztiorvosi Hivatal, Gyoma, Főszolgabírósg.

Öthónapos kereskedelmi tanfolyamot nyit Budapesten, VIII., Vas-utca 11. szám alatt a Baross Szövetség oly ifjak és leányok számára, akik a polgári iskola negyedik osztályát sikerrel elvégezték, de hosszabb ideig tartó tanulmányokat valamely oknál fogva nem folytathattak. A tanfolyamon részt vehetnek középiskolában érettségizett fiúk és leányok is. 17 éven aluliak nem vehetnek részt a tanfolyamon. Tanfolyamok: kereskedelmi és jogi alapismertetek, magyar kereskedelmi levelezés, könyvvitel, kereskedelmi és politikai számtan, gyorsírás, gépirás. Az előadások f. évi október 1-én kezdődnek és délután 3-tól 7-ig lesznek. Beírási díj 30 P. Tandíj 100 F, mely havi 20 pengős részletekben is fizethető. A beírástánál benyújtandó a születési anyakönyvi kivonat és az iskolai végzettséget igazoló bizonyítvány.

Apollo Mozgó Gyoma.

Szeptember 19

szombat

Cary Grant, Jean Arthur:

CSAK ANGYALOKNAK VAN SZÁRNYUK

Idegfeszítően izgalmas bravurfilm a repülők haláltmegvető bátorságáról.

Szeptember 20—21

vasárnap—hétfő

Csak 2 napig!

Kizárólag 16 éven felüliek részére!

Karady Katalin, Bulla Elma, Nagy István, Hajmássy Miklós:

KISÉRTÉS

Mai történet, mai problémákkal. Érdekes, lebilincselő, vérbeli Karady-film.

A Kormányzóhelyettes ur temetése.

Magyar Világhíradó.

Fox Híradó.

Szeptember 23

szombat

James Stewart, Edward Arnold:

BECSÜLETBŐL ELÉGTELEN

Két világ harca a becsület mezején.

Amerikai filmkülönlegesség.

UFA világhíradó.

SPORT

Meglepetés Körösladányban.

GyTK ifj.—Körösladányi SE
1-1 (1-1)

Pompás futball időben futnak ki a csapatok, a pályát igen nagyszámú közönség veszi körül.

A Gytk ifjusági a következő összeállításba sorakozott fel középre: Máté — Czeglédy, Bódi — Tari, Szendrei I., Gecsei — Szendrei II, Dobó, Oláh II, Roosz, Haibach II.

Körösladány kezd és igen hevesen rohamozza a gyomai kaput, azonban a védelem jól áll a lábán. A 10-ik percen Oláh II. bomba szabadrugása, a felső lécről pattan vissza. Igen nagy az iram Oláh II. nagszerű irányításával pompásan működik a gyomai öltözőgát. A 18-ik percen Szendrei I. 30 méteres szabadrugása a jobb felső sarokba hálót ér, 1-0 vezet Gyoma. Ezután nagy hajrába kezd a körösladányi közönség, majd erőszakos játékkal. Körösladány egyenlítőni akar, ami az első féltűd utolsó pillanatában meg is van, Korák a középcsatár 2 méterről bomba gölt ragasztja a gyomai kapuba.

Szünet után, nagyon eldurvult a mérkőzés, mindkét fél a győztes gölt szeretné megszerezni, de a jó közvetlen védelmek mindent mentenek.

Gytk ifjuságiból jók voltak: Máté, Szendrei II., Oláh II., Dobó, Szendrei I.

A játéktevő igen erélytelen volt és ezzel kiengedte kezéből a mérkőzést.

Vasárnapi műsor:

Kettős mérkőzésben lesz része Gyoma sport pártoló közönségének.

3 órai kezdettel a Gytk kombinált csapata játszik az ujonc mezőturi MSE csapatával.

Fél 5 órai kezdettel a Gytk I. csapata áll nehéz feladat elé, hogy megbirkózzon a nagy játékerő képviselő nagyváradi vasutasokkal. A Gytk csapata otthonában győzte le a vasutasokat, míg Gyomán eldöntetlen eredményt ért el.

Ha az erőviszonyokat mérlegeljük, akkor igen erős iramú mérkőzésre lesz kilátás. A Máv. rutinosabb, míg a Gytk lendületesebb játékos képvisel.

Jóslatunk: eldöntetlen eredmény.

A Gytk—N. Máv. mérkőzést Várkonyi jtv. vezeli.

Az Endrődi Levente SE Gyulán vendégszerpel és a Gyac II. csapata lesz az ellenfele.

Jóslatunk: 3-1 az Endrődi csapat javára.

A Békéscsabán sorra kerülő CsAK—M. vásárhelyi Székely SE. NB. II bajnokit Hazai (Heinrich) jtv. vezeli.

MEGJELENT a „Magyar Szárnyak”-nak szeptemberi első száma. A magyar repülő-társadalom népszerű folyóirata e számának majdnem teljes terjedelmét a keleti fronton hősi halált halt Kormányzóhelyettes ur emlékének és viléz honvéd repülőinek szenteli. Már csak ennél fogva is a magyar nemzet minden egyes tagjának számára érdekes olvasmány a Magyar Szárnyak legújabb száma. Előjáróban Ember Sándor dr., a Nemzeti Repülő Alap elnökének gyászszórait közli a lap, majd elsőkézből, a frontról tábori postával érkezett tudósítást közöl a Kormányzóhelyettes urról. Nagszerű magyar képes oldalakat kapunk eredeti izgalmas harcok felvételeivel, amelyek fényes bizonyítékai repülőink nagszerű hősteteinek. A Jánossy István szerkesztésében és a Horthy Miklós Nemzeti Repülő Alap támogatásával megjelenő Magyar Szárnyak új számának ára 50 fillér. Mutatványszámot kívánatra a kiadóhivatal (VII. Király-utca 93) küld.

Gondoljatok azokra, akik távol a hazától a legzordabb télben is helytállnak Magyarországot! Adjatok téliruhát a hadseregnek!

ENDRŐDI MOZI

1942 szept. 20—21 én, vasárnap

3-5-7-9 órákor,

hétfőn egy előadás 8 órákor.

A német légiőrök diadalmas filmje!

STUKÁK

Főszereplők: Carl Raddatz, Albert Hehn, Hannes Stelcer, Helbert Wilk.

Egy zuhanóbombázó század izgalmasban bővelkedő életét rajzolja elénk e csodálatos film.

1942 szeptember hó 24-én,

csütörtökön 6—8 órákor.

Nagy történelmi film!

Madridi kém

Főszereplők:

Poscò Giachetti, Conchitta Montez.

Egy egymástól elszakított jegyespár hősiesség küzdelmének megdöbbentő története.

A műsor kiegészítve.

Vígjáték és UFA hírcsókával.

Hengercsiszolás

elektromos hideghegesztés és shaping gyalu fejpadmunkák, lyukasított lemezek, graepel-tőrekrosták, kalapácsos örlőgépek, öntöző szivattyúk, — motorral is, nagyhegesztések.

Os g y á n m é r n ö k
BÉKÉSCSABA.

(v. rohamászlóaljas t. liszt.)

Publikáció

10 szög 4. fillér, minden további szó 4 f.

PÉTI SÓ kapható a Wagner Márton Fiai fatelepen.

Takarítéért lakást adok gyermektelen házaspárnak, vagy egyedülálló nőnek. A Légóttalmi Liga hivatali helyisége takarításáért pedig havi bért fizetek. Jelentkezni lehet Lovas Zoltánnál.

Petőfi utca 46 számú ház eladó, ugyanott egy fél fertály föld is eladó. Érdeklődni lehet ugyanott. 2-2

Egy szabógép, egy fekete férfi ruha, egy férfi télikabát eladó. Érdeklődni lehet öv. Zöld Dánielnénál, Lehel utca 13 szám alatt. 2-2

Schulek gyümölcsételpen hullott alma állandóan kapható. Ugyanott egy sujomzedésben jártas férfi keresetfűt, érdeklődni lehet a telepvezetőnél a telepen. 2-2

Petőfi utca 46 számú ház szabadkézből eladó. 2-2

Rákóczi utca 3 szám alatt két szoba konyhas lakás kiadó. Irodának vagy üzletnek is igen alkalmas. 3-2

Egy két éves szőke, keresztezett koca felestartásra kapható. Érdeklődni lehet a Wagner fatelepen.

Szerkesztésért és kiadásért felel:
WAGNER MÁRTON.

Készült a könyvnyomtatás 501-ik esztendejében a Sylvania könyvnyomdában Gyomán, felelős vezető: Tekét Sándor,